

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2022. gada 27. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Personas datu apstrāde un privātās dzīves aizsardzība elektronisko komunikāciju nozarē – Direktīva 2002/58/EK – 12. pants – Publiskie abonentu saraksti un telefona uzziņu pakalpojumi – Abonenta piekrišana – Abonentu sarakstu un uzziņu dienestu sniedzēja pienākumi – Regula (ES) 2016/679 – 17. pants – Tiesības uz dzēšanu (“tiesības tikt aizmirstam”) – 5. panta 2. punkts – 24. pants – Pārziņa pienākumi un atbildība

Lietā C-129/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *hof van beroep te Brussel* (Briseles apelācijas tiesa, Beļģija) iesniegusi ar 2021. gada 24. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 2. martā, tiesvedībā

Proximus NV

pret

Gegevensbeschermingsautoriteit,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente), Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], S. Rodins [*S. Rodin*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*],

ģenerālvokāts: E. M. Kolins [A. M. Collins],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 9. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Proximus NV* vārdā – *P. Craddock* un *T. de Haan*, advokāti, kā arī *E. Van Bogget*, *advocaat*,
- *Gegevensbeschermingsautoriteit* vārdā – *C. Buggenhoudt*, *E. Cloots* un *J. Roets*, *advocaten*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kam palīdz *E. De Bonis*, *avvocato dello Stato*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Latvijas valdības vārdā – E. Bārdiņš, J. Davidoviča un K. Pommere, pārstāvji,
 - Portugāles valdības vārdā – P. Barros da Costa, L. Inez Fernandes, M. J. Ramos un C. Vieira Guerra, pārstāvji,
 - Rumānijas valdības vārdā – E. Gane un L. Lițu, pārstāves,
 - Eiropas Komisijas vārdā – S. L. Kalēda, H. Kranenborg un P.-J. Loewenthal pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 28. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV 2002, L 201, 37. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/136/EK (OV 2009, L 337, 11. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 2002/58”), 12. panta 2. punktu kopsakarā ar tās 2. panta otrās daļas f) punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “VDAR”) 5. panta 2. punktu, 17., 24. un 95. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Proximus NV*, saskaņā ar Beļģijas publiskajām tiesībām dibinātu akciju sabiedrību, un *Gegevensbeschermingsautoriteit* (Datu aizsardzības iestāde, Beļģija; turpmāk tekstā – “DAI”) par lēmumu, ar kuru *Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit* (DAI strīdu izskatīšanas palāta, turpmāk tekstā – “strīdu palāta”) par vairākiem VDAR pārkāpumiem ir piemērojusi *Proximus* korektīvus pasākumus un 20 000 EUR naudas sodu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 95/46/EK

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.) 2. panta h) punktā bija noteikts:

“Šajā direktīvā:

[..]

h) “datu subjekta piekrišana” ir jebkurš labprātīgi sniegts šīs personas vēlmju konkrēts un [apzināts] norādījums, ar kuru datu subjekts izsaka savu piekrišanu uz viņu attiecināmu personas datu apstrādei.”

Direktīva 2002/58

4 Direktīvas 2002/58 10., 17., 38. un 39. apsvērumi ir formulēti šādi:

“(10) Telekomunikāciju nozarē, jo īpaši uz visiem ar pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību saistītajiem jautājumiem, uz ko konkrēti neattiecas šīs direktīvas noteikumi, tostarp uz personas datu apstrādātāju pienākumiem un fizisku personu tiesībām, attiecas Direktīva 95/46/EK. [..]

[..]

(17) Šajā direktīvā jēdzienam lietotāja vai abonenta piekrišana, neatkarīgi no tā, vai tas ir fiziska vai juridiska persona, jābūt tādai pašai nozīmei, kāda tā ir jēdzienam informācijas objekta piekrišana, kā noteikts un precizēts Direktīvā [95/46]. Piekrišanu var sniegt ar jebkuru pienācīgu metodi, kas ļauj lietotājam brīvi sniegt konkrētu un informētu norādi par savu vēlmi, tostarp atzīmēšanu ar ķeksīti interneta tīmekļa vietnē.

[..]

(38) Elektronisko komunikāciju pakalpojumu abonentu saraksti ir plaši izplatīti un publiski. Fizisku personu tiesības uz privāto dzīvi un juridisku personu likumīgās intereses nosaka, ka abonentiem jābūt iespējai noteikt, vai to personas dati tiek publicēti sarakstā, un ja tiek, tad kādi dati. Publisko abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem jāinformē šādos sarakstos iekļaujamie abonentu par saraksta nolūku un jebkādu īpašu veidu, kā var izmantot publisko abonentu sarakstu elektroniskās versijas, jo īpaši ar meklēšanas funkciju palīdzību, kas izvietotas programmatūrā, piemēram, apgrieztas meklēšanas funkcijas, kas ļauj abonentu saraksta lietotājam uzzināt abonenta vārdu vai nosaukumu un adresi, pamatojoties tikai uz telefona numuru.

(39) Pienākums informēt abonentus par to publisko abonentu sarakstu nolūku, kuros tā [to] personas dati tiek iekļauti, jāuzliek personai, kas ievāc datus šādiem sarakstiem. Ja datus var pārsūtīt vienai vai vairākām trešajām personām, abonents jāinformē par šādu iespēju un par saņēmēju vai iespējamo saņēmēju kategorijām. Jebkurā pārraidīšanā jāievēro noteikums, ka datus nedrīkst izmantot citam nolūkam nekā tam, kuram tie ir ievākti. Ja persona, kas ievāc datus no abonentiem vai jebkuras trešās personas, kurai dati ir pārsūtīti, vēlas izmantot šos datus papildu nolūkam, jauna piekrišana no abonenta ir jāiegūst vai nu personai, kas sākotnēji ievāca datus, vai trešai personai, kurai dati ir pārsūtīti.”

5 Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts:

“1. Šajā direktīvā paredzēta dalībvalstu to noteikumu saskaņošana, ar kuriem jānodrošina pamattiesību un pamatbrīvību līdzvērtīgs aizsardzības līmenis, un jo īpaši tiesības uz privāto dzīvi un konfidencialitāti saistībā ar personas datu apstrādi elektronisko komunikāciju nozarē, kā arī jānodrošina šo datu un elektronisko komunikāciju iekārtu un pakalpojumu brīva aprīte Kopienā.

2. Šīs direktīvas noteikumi precizē un papildina Direktīv[u] 95/46/EK 1. punktā minētajam nolūkam. Turklāt ar tiem paredz to abonentu likumīgo interešu aizsardzību, kuri ir juridiskas personas.

[..]”

6 Minētās direktīvas 2. panta “Definīcijas” otrās daļas) f) punktā ir noteikts:

“Piemēro arī šādas definīcijas:

[..]

f) lietotāja vai abonenta “piekrišana” atbilst datu objekta [subjekta] piekrišanai Direktīvā 95/46.”

7 Minētās direktīvas 12. pantā “Abonentu saraksti” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka abonenti bez maksas un pirms tie ir iekļauti abonentu sarakstā tiek informēti par drukāta vai elektroniska tādu abonentu sarakstu nolūku, par kuriem informācija ir pieejama publiski vai ir iegūta uzzīņu dienestos, kuros var būt iekļauti to personas dati, kā arī par tālākām izmantošanas iespējām, pamatojoties uz meklēšanas iespējām, kas iestrādātas sarakstu elektroniskajās versijās.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka abonentiem ir iespēja noteikt, vai to personas dati iekļaujami abonentu sarakstā, un ja tā, tad kādi dati līdz līmenim, kad šādi dati ir atbilstoši sarakstam, kā noteicis saraksta pakalpojumu sniedzējs, un pārbaudīt, labot vai atsaukt šādus datus. Personas datu neiekļaušana publiski pieejamā abonentu sarakstā, to pārbaude, labošana un atsaukšana ir bez maksas. Šis noteikums paredz, ka personas datu neiekļaušana publiski pieejamā abonentu sarakstā, to pārbaude, labošana un atsaukšana ir bez maksas.

3. Dalībvalstis var pieprasīt, ka, izmantojot publiski pieejama abonentu sarakstu tādām nolūkam, kas nav personu kontaktinformācijas meklēšana, pamatojoties uz to vārdiem vai nosaukumiem un nepieciešamības gadījumā uz citu minimālo identifikācijas informāciju, ir jāsaņem papildu piekrišana no abonentiem.

[..]”

VDAR

8 VDAR 42., 66. un 173. apsvērumā ir paredzēts:

“(42) Ja apstrāde pamatojas uz datu subjekta piekrišanu, pārzinim būtu jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir devis piekrišanu apstrādes darbībai. Jo īpaši saistībā ar rakstisku deklarāciju kādā citā jautājumā aizsardzības pasākumiem būtu jānodrošina, ka datu subjekts apzinās to, ka viņš sniedz piekrišanu un kādā apmērā viņš to dara. [..] piekrišanas deklarācija, ko pārzinis ir iepriekš noformulējis, būtu jāsniedz saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, un tajā nevajadzētu būt negodīgiem noteikumiem. Lai piekrišanu būtu apzināta, datu subjektam vajadzētu būt informētam vismaz par pārzina identitāti un paredzētās personas datu apstrādes nolūkiem. Piekrišana nebūtu uzskatāma par brīvi izteiktu, ja datu subjektam nav īstas vai brīvas izvēles, vai viņš nevar atteikties vai atsaukt savu izvēli bez nelabvēlīgām sekām.

[..]

(66) Lai stiprinātu tiesības tikt aizmirstam tiešsaistes vidē, arī tiesības uz dzēšanu būtu jāpaplašina tā, lai pārzinim, kas ir publiskojis personas datus, būtu pienākums informēt pārziņus, kuri apstrādā šādus personas datus, par to, ka ir jādzēš visas saites uz minētajiem personas datiem vai minēto personas datu kopijas vai atveidojumi. To darot, pārzinim būtu jāveic saprātīgi pasākumi, ņemot vērā pieejamo tehnoloģiju un pārziņa rīcībā esošos līdzekļus, tostarp tehniskie pasākumi, ar ko pārziņus, kuri apstrādā personas datus, informē par datu subjekta pieprasījumu.

[..]

(173) Šī regula būtu jāpiemēro visiem jautājumiem saistībā ar pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, kuriem nav piemērojami konkrētie pienākumi ar tādu pašu mērķi, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/58/EK [..], tostarp pārziņa pienākumiem un fizisku personu tiesībām. Lai precizētu saikni starp šo regulu un Direktīvu 2002/58/EK, minētā direktīva būtu attiecīgi jāgroza. Pēc šīs regulas pieņemšanas būtu jāpārskata Direktīva 2002/58/EK, jo īpaši, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.”

9 Šīs regulas 4. panta 2., 7. un 11. punkts ir formulēti šādi:

“Šajā regulā:

[..]

2) “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana;

[..]

7) “pārzinis” ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; [..]

[..]

11) datu subjekta “piekrišana” ir jebkura brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz datu subjekta vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstipriņošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei.”

10 VDAR 5. pantā “Personas datu apstrādes principi” ir noteikts:

“1. Personas dati:

a) tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā (“likumīgums, godprātība un pārredzamība”);

[..]

2. Pārzinis ir atbildīgs par atbilstību 1. punktam un var to uzskatāmi parādīt (“pārskatatbildība”).”

11 VDAR 6. pantā “Apstrādes likumīgums” ir noteikts:

“1. Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

a) datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem;

[..].”

12 VDAR 7. pantā “Nosacījumi piekrišanai” ir noteikts:

“1. Ja apstrāde pamatojas uz piekrišanu, pārzinim ir jāspēj uzskatāmi parādīt, ka datu subjekts ir piekritis savu personas datu apstrādei.

[..]

3. Datu subjektam ir tiesības atsaukt savu piekrišanu jebkurā laikā. Piekrišanas atsaukums neietekmē apstrādes likumību, kas pamatojas uz piekrišanu pirms atsaukuma. Datu subjektam jābūt par to informētam, pirms viņš dod savu piekrišanu. Atsaukt piekrišanu ir tikpat viegli, kā to dot.

[..].”

13 VDAR 16. pantā “Tiesības labot” ir noteikts:

“Datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis bez nepamatotas kavēšanās labotu neprecīzus datu subjekta personas datus. Ņemot vērā apstrādes nolūkus, datu subjektam ir tiesības panākt, lai nepilnīgi personas dati tiktu papildināti, tostarp sniedzot papildu paziņojumu.”

14 VDAR 17. pants “Tiesības uz dzēšanu (tiesības “tikt aizmirstam”)” ir formulēts šādi:

“1. Datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis bez nepamatotas kavēšanās dzēstu datu subjekta personas datus, un pārziņa pienākums ir bez nepamatotas kavēšanās dzēst personas datus, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

[..]

b) datu subjekts atsauc savu piekrišanu, uz kuras pamata veikta apstrāde saskaņā ar 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu, un ja nav cita likumīga pamata apstrādei;

[..]

d) personas dati ir apstrādāti nelikumīgi.

2. Ja pārzinis ir publiskojis personas datus un tā pienākums saskaņā ar 1. punktu ir minētos personas datus dzēst, pārzinis, ņemot vērā pieejamo tehnoloģiju un tās piemērošanas izmaksas, veic saprātīgus pasākumus, tostarp tehniskus pasākumus, lai informētu pārziņus, kas veic personas datu apstrādi, ka datu subjekts ir pieprasījis, lai minētie pārziņi dzēstu visas saites uz minētajiem personas datiem vai minēto personas datu kopijas vai atveidojumus.

[..]”

- 15 VDAR 19. pants “Pienākums ziņot par personas datu labošanu vai dzēšanu, vai apstrādes ierobežošanu” nosaka:

“Pārzinis katram saņēmējam, kuram personas dati ir izpausti, ziņo par jebkuru personas datu labojumu vai dzēšanu vai apstrādes ierobežošanu, kas veikta saskaņā ar 16. pantu, 17. panta 1. punktu un 18. pantu, izņemot, ja izrādās, ka tas nav iespējams, vai ja tas ir saistīts ar nesamērīgi lielām pūlēm. Pārzinis informē datu subjektu par minētajiem saņēmējiem, ja datu subjekts to pieprasa.”

- 16 Saskaņā ar VDAR 24. pantu “Pārziņa atbildība”:

“1. Ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinis īsteno atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu. Ja nepieciešams, minētos pasākumus pārskata un atjaunina.

2. Ja tas ir samērīgi attiecībā uz apstrādes darbībām, 1. punktā minētajos pasākumos ietver to, ka pārzinis īsteno atbilstīgu politiku attiecībā uz datu aizsardzību.

[..]”

- 17 VDAR 94. panta “Direktīvas 95/46/EK atcelšana” 2. punktā ir noteikts:

“Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo regulu. [..]”

- 18 VDAR 95. pants “Saistība ar Direktīvu 2002/58/EK” nosaka:

“Šī regula neuzliek papildu pienākumus fiziskām vai juridiskām personām attiecībā uz apstrādi saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu publiskos komunikāciju tīklos [Eiropas] Savienībā jautājumos, saistībā ar kuriem tām ir piemērojami Direktīvas 2002/58/EK īpašie noteikumi ar to pašu mērķi.”

Beļģijas tiesības

- 19 2005. gada 13. jūnija *wet betreffende de elektronische communicatie* (Elektronisko sakaru likums; *Belgisch Staatsblad*, 2005. gada 20. jūnijs, 28070. lpp.) 133. pants, ar kuru Beļģijas tiesībās tiek nodrošināta Direktīvas 2002/58 12. panta transponēšana, ir formulēts šādi:

“§ 1. Publiski pieejamu telefona pakalpojumu sniedzēji bez maksas un pirms iekļaušanas abonentu sarakstā vai telefona uzziņu dienestā informē savus abonentus par:

1° abonentu sarakstu vai telefona uzziņu dienesta funkcijām;

- 2° iekļaušanas abonentu sarakstā vai telefona uzziņu dienestā bezmaksas raksturu;
- 3° attiecīgā gadījumā – abonentu saraksta vai telefona uzziņu dienesta izmantošanas veidiem, kas nav personas datu meklēšana, pamatojoties uz abonenta vārdu un, attiecīgā gadījumā, dzīvesvietu, uzturēšanās vietu vai reģistrācijas vietu.

Abonentu sarakstā vai telefona uzziņu dienestā var iekļaut tikai tos personas datus, kuriem ir nozīme saistībā ar funkcijām, kas paziņotas saskaņā ar pirmo daļu, un par kuriem attiecīgais abonents ir norādījis, ka tie var tikt iekļauti attiecīgajā abonentu sarakstā vai telefona uzziņu dienestā.

Šajā nolūkā operators abonentam uzdod divus atsevišķus jautājumus:

- 1° vai viņš vēlas, lai tā koordinātas būtu iekļautas vispārējā abonentu sarakstā un universālajā informācijas pakalpojumā;
- 2° vai viņš vēlas, lai tā koordinātas būtu iekļautas citos abonentu sarakstos vai citos informācijas pakalpojumos.

[..]

§ 2. Ikvienam abonentam ir tiesības iepazīties ar saviem personas datiem atbilstoši nosacījumiem, kas ietverti 1992. gada 8. decembra Likumā par privātās dzīves aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi.

Ikvienam abonentam turklāt ir tiesības prasīt labot vai bez maksas izņemt no saraksta vai telefona uzziņu dienesta viņa personas datus, ievērojot procedūras un nosacījumus, ko izdevis Karalis pēc Komisijas par privātās dzīves aizsardzību un Institūta atzinuma.”

- 20 Minētā likuma 45. panta 2. punktā telefona pakalpojumu operatori ir noteikts pienākums datus par abonentiem nodot publisko abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēju rīcībā. Saskaņā ar šī paša likuma 45. panta 3. punktu operatori nodala datus par abonentiem, kas lūguši tos neiekļaut abonentu sarakstā, lai šie abonentu varētu saņemt abonentu sarakstu bez viņu datiem.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 21 *Proximus*, telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējs Beļģijā, saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma normām nodrošina arī publiski pieejamus telefona abonentu sarakstus un telefona uzziņu pakalpojumus (turpmāk tekstā – “abonentu saraksti”). Šajos sarakstos ir ietverti dažādu publiski pieejamu telefona pakalpojumu sniedzēju (turpmāk tekstā – “telefona pakalpojumu operatori”) abonentu nosaukumi/vārdi, adreses un telefona numuri (turpmāk tekstā – “kontakthinformācija”). Pastāv arī citi saraksti, ko publicē trešās personas.
- 22 Operatori regulāri dara zināmu *Proximus* šo abonentu kontakthinformāciju, izņemot tos abonentus, kuri izteikuši vēlmi netikt iekļauti *Proximus* sagatavotajos abonentu sarakstos. Beļģijā tie abonentu, kuri vēlas tikt iekļauti abonentu sarakstos, no tiem, kas to nevēlas, praksē tiek nošķirti, katra abonenta reģistrācijas procesā piešķirot tam kodu, proti, “NNNNN” –

- abonentiem, kuru kontaktinformācija var tikt iekļauta sarakstos, un “XXXXX” – abonentiem, kuru kontaktinformācija paliek konfidenciāla. *Proximus* saņemto kontaktinformāciju nosūta arī citam abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam.
- 23 Sūdzības iesniedzējs ir *Telenet*, telefona pakalpojumu operators, kurš darbojas Beļģijas tirgū, abonents. *Telenet* nesniedz abonentu sarakstus, bet pārsūta savu abonentu kontaktinformāciju abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, tostarp *Proximus*.
 - 24 2019. gada 13. janvārī šis abonents lūdza *Proximus* neiekļaut viņa kontaktinformāciju nedz *Proximus*, nedz trešo personu sagatavotajos sarakstos. Pēc šī lūguma *Proximus* mainīja šī abonenta statusu savā datorsistēmā, lai minētā abonenta kontaktinformācija vairs netiktu publiskota.
 - 25 2019. gada 31. janvārī *Proximus* no *Telenet* saņēma abonentu datu periodisko atjauninājumu. Šajā atjauninājumā atkal bija ietverti attiecīgā abonenta dati, kuri nebija norādīti kā konfidenciāli. *Proximus* šo informāciju apstrādāja automatizēti un tā tika reģistrēta veidā, ka tā atkal bija iekļauta *Proximus* abonentu sarakstos.
 - 26 2019. gada 14. augustā, konstatējot, ka viņa tālruņa numurs ir publicēts *Proximus* un trešo personu sagatavotos abonentu sarakstos, attiecīgais abonents vēlreiz lūdza *Proximus* savus datus tajos neiekļaut. Tajā pašā dienā *Proximus* atbildēja sūdzības iesniedzējam, ka tas ir izdzēsis viņa datus no abonentu sarakstiem un sazinājies ar *Google*, lai tiktu dzēstas attiecīgās saites uz *Proximus* interneta vietni. *Proximus* arī informēja šo abonentu, ka tas ir nosūtījis viņa kontaktinformāciju citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem un ka ar ikmēneša atjauninājumiem šie pakalpojumu sniedzēji ir tikuši informēti par sūdzības iesniedzēja lūgumu.
 - 27 Tajā pašā laikā minētais abonents iesniedza DAI sūdzību *Proximus*, jo, neraugoties uz viņa lūgumu neiekļaut viņa kontaktinformāciju abonentu sarakstā, viņa tālruņa numurs tomēr bija norādīts dažos no šiem sarakstiem.
 - 28 2019. gada 5. septembrī attiecīgais abonents un *Proximus* vēl sazinājās par šī abonenta datu publicēšanu trešās personas sarakstā. Šajā kontekstā *Proximus* uzsvēra, ka tas savu abonentu kontaktinformāciju pārsūta citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, bet tam nav nekādas informācijas par šo pakalpojumu sniedzēju iekšējām procedūrām.
 - 29 2020. gada 30. jūlijā pēc sacīkstes procedūras sūdzību palāta pieņēma lēmumu, ar ko tā citastarp piemēroja *Proximus* korektīvus pasākumus un 20 000 EUR naudas sodu par VDAR 6. panta kopsakarā ar šīs regulas 7. pantu, kā arī tās 5. panta 2. punktu kopsakarā ar 24. pantu pārkāpumu. Konkrētāk – tā vispirms uzdeva *Proximus* atbilstoši un nekavējoties īstenot attiecīgā abonenta piekrišanas atsaukumu un izpildīt šī abonenta lūgumus saistībā ar viņa tiesībām uz viņa datu dzēšanu. Pēc tam tā uzdeva *Proximus* veikt atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās veiktā personas datu apstrāde atbilst VDAR noteikumiem. Visbeidzot tā uzdeva *Proximus* pārtraukt nelikumīgi nodot šos datus citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem.
 - 30 2020. gada 28. augustā *Proximus* par šo lēmumu cēla prasību *hof van beroep te Brussel* (Briseles apelācijas tiesa, Beļģija).

- 31 *Proximus* uzskata, ka saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 45. panta 3. punktu abonenta piekrišana nav vajadzīga, bet abonentiem pašiem ir jālūdz tos neiekļaut abonentu sarakstā saskaņā ar tā saukto “*opt-out*” sistēmu. Ja šāda pieprasījuma nav, attiecīgais abonents var faktiski tikt iekļauts šajos abonentu sarakstos. Tādēļ *Proximus* uzskata, ka no abonenta šajā gadījumā nav nepieciešama nekāda “piekrišana” Direktīvas 95/46 vai VDAR izpratnē.
- 32 DAI būtībā norādīja, ka Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punktā un Elektronisko sakaru likuma 133. panta 1. punktā ir prasīta “abonentu piekrišana” VDAR izpratnē, lai abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēji varētu apstrādāt un nosūtīt viņu personas datus.
- 33 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Direktīva 2002/58 ir *lex specialis* attiecībā pret VDAR, kā to apstiprinot VDAR 173. apsvērumus un 95. pants. Līdz ar to situācijās, kurās Direktīvā 2002/58 ir precizēti VDAR noteikumi, šīs direktīvas īpašie noteikumi kā *lex specialis* ir pārāki par VDAR vispārīgajiem noteikumiem.
- 34 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa norāda, ka Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punktā un Elektronisko sakaru likuma 133. panta 1. punktā, pieprasot abonentu gribas izpaušmi, lai abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēji varētu apstrādāt to personas datus, nav precizēts, vai šai gribas izpaušmei ir jābūt kā izvēles tiesību īstenošanai, kā to apgalvo *Proximus*, vai īstai piekrišanas sniegšanai VDAR izpratnē, kā norāda DAI. Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzsver, ka Tiesas judikatūrā, it īpaši 2011. gada 5. maija spriedumā *Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, 61. punkts)*, ir noteikts: kā tas izriet no Direktīvas 2002/58 12. panta kontekstuālās un sistēmiskās interpretācijas, ka attiecīgā gribas izpaušme atbilst “piekrišanai”, kas attiecas uz personas datu publicēšanas publiskajos abonentu sarakstos mērķi, nevis uz konkrēta pakalpojumu sniedzēja identitāti.
- 35 Turklāt, ņemot vērā, ka nedz Direktīvā 2002/58, nedz Elektronisko sakaru likumā, nedz arī īstenošanas rīkojumā nav izstrādāta nekāda īpaša kārtība par abonenta gribas izpaušmes vai “piekrišanas” atsaukumu, iesniedzējtiesa jautā, vai visas VDAR tiesību normas ir automātiski un bez ierobežojumiem jāpiemēro arī īpašajā telefona abonentu sarakstu kontekstā.
- 36 Šādos apstākļos *hof van beroep te Brussel* (Briseles apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas 2002/58/EK 12. panta 2. punkts, skatīts kopā ar šīs direktīvas 2. panta f) punktu un [VDAR] 95. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ir pieļaujama situācija, kad valsts uzraudzības iestāde, ja valsts tiesiskajā regulējumā nav noteikts citādi, pieprasa abonenta “piekrišanu” [VDAR] izpratnē kā pamatu tam, lai publicētu tādas tā personas datus publiski pieejamos abonentu sarakstos un telefona uzziņu dienestos, kurus sniedz pats operators vai pakalpojumu sniedzējs – trešā persona?
- 2) Vai tiesības uz dzēšanu saskaņā ar [VDAR] 17. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka tām pretrunā ir tas, ka valsts uzraudzības iestāde abonenta pieprasījumu izņemt tā datus no publiski pieejamiem abonentu sarakstiem un telefona uzziņu dienestiem uzskata par pieprasījumu dzēst datus [VDAR] 17. panta izpratnē?

- 3) Vai [VDAR] 24. pants un 5. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz valsts uzraudzības iestādei no tajos nostiprinātā pārskatatbildības principa secināt, ka pārzinim ir jāistoeno atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, lai par datu subjekta piekrišanas atsaukšanu atbilstoši [VDAR] 6. pantam, skatītam kopā ar tās 7. pantu, informētu pārzinūs – trešās personas, proti, telefona un citus abonentu sarakstu un telefona uzziņu dienestu pakalpojumu sniedzējus, kas datus ir saņēmuši no pirmā minētā pārzina?
- 4) Vai [VDAR] 17. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz valsts uzraudzības iestādei pieprasīt no publiski pieejamu abonentu sarakstu un telefona uzziņu dienestu pakalpojumu sniedzēja, no kura tiek pieprasīts personas datus vairs nepublicē, veikt saprātīgus pasākumus, lai informētu meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus par šādu pieprasījumu dzēst datus?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 37 *Proximus* norāda, ka pamatlieta neattiecas uz telefona pakalpojumu operatora veiktu tādu sarakstu publicēšanu, kuros ir personas dati, un tādēļ pirmais prejudiciālais jautājums esot jāuzskata par nepieņemamu, ciktāl tas attiecas uz šādu gadījumu.
- 38 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi atbilstoši pašas noteiktajam tiesiskajam regulējumam un faktiskajiem apstākļiem un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu vienīgi tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saiknes ar faktisko situāciju pamatlietā vai pamatlīetas priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Šajā gadījumā strīds pamatlietā ir tikai starp fizisku personu un sabiedrību, kas nav tās telefona pakalpojumu operators, par veidu, kādā šī sabiedrība ir apstrādājusi šīs personas datus, publicējot abonentu sarakstus. No tā izriet, ka pirmais jautājums ir nepieņemams, ciktāl tā mērķis ir interpretēt prasības, kuras izriet no Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punkta, gadījumā, ja šīs personas telefona pakalpojumu operators pats publicē šīs personas datus abonentu sarakstos.
- 40 No iepriekš minētā izriet, ka ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punkts kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas f) punktu un VDAR 95. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiek prasīta telefona pakalpojumu operatora abonenta "piekrišana" VDAR 4. panta 11. punkta izpratnē, lai šī abonenta personas datus varētu iekļaut abonentu sarakstos, kurus publicē citi pakalpojumu sniedzēji, ne šis operators.
- 41 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2002/58 1. panta 1. punktā noteikto šajā direktīvā ir paredzēta dalībvalstu to noteikumu saskaņošana, ar kuriem jānodrošina pamattiesību un pamatbrīvību līdzvērtīgs aizsardzības līmenis, un jo īpaši tiesības uz privāto dzīvi un konfidencialitāti saistībā ar personas datu apstrādi elektronisko komunikāciju nozarē.

- 42 Šajā ziņā jāatgādina, ka no minētās direktīvas 12. panta 1. punkta un 38. apsvēruma izriet, ka abonenti pirms iekļaušanas publiski pieejamā abonentu sarakstā tiek informēti, kādiem nolūkiem tas tiek veidots, un par iespējamiem īpašiem izmantošanas veidiem, it īpaši, pamatojoties uz meklēšanas iespējām, kas iestrādātas abonentu sarakstu elektroniskās versijas datorprogramma.
- 43 Šīs direktīvas 39. apsvērumā attiecībā uz abonentu iepriekšējas informēšanas pienākumu atbilstoši tās 12. panta 1. punktam turklāt ir precizēts, ka tad, “ja [personas] datus var pārsūtīt vienai vai vairākām trešajām personām, abonents jāinformē par šādu iespēju un par saņēmēju vai iespējamo saņēmēju kategorijām”.
- 44 Pēc Direktīvas 2002/58 12. panta 1. punktā norādītās informācijas saņemšanas abonents, kā tas izriet no šī paša panta 2. punkta, var vienīgi izlemt, vai tā personas dati – un kuri no šiem datiem – ir jāiekļauj publiski pieejamā abonentu sarakstā.
- 45 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, šāda iepriekšēja informācija attiecīgajam abonentam ļauj dot piekrišanu viņa personas datu publicēšanai publiski pieejamos abonentu sarakstos, jo šim nolūkam šāda piekrišana ir nepieciešama (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 5. maijs, *Deutsche Telekom, C-543/09, EU:C:2011:279*, 54. un 58. punkts).
- 46 Prasība saņemt attiecīgā abonenta piekrišanu, lai šos datus publicētu abonentu sarakstos, ir apstiprināta Direktīvas 2002/58 12. panta 3. punktā, saskaņā ar kuru dalībvalstis var pieprasīt, ka “ir jāsaņem [arī] piekrišana no abonentiem”, izmantojot publiski pieejamu abonentu sarakstu tādām nolūkam, kas nav personu kontaktinformācijas meklēšana, pamatojoties uz to vārdiem vai nosaukumiem.
- 47 Katrā ziņā, kā Tiesa ir precizējusi, no Direktīvas 2002/58 12. panta kontekstuālās un sistēmiskās interpretācijas izriet, ka šī panta 2. punktā paredzētā piekrišana attiecas uz nolūku publicēt personas datus publiski pieejamā abonentu sarakstā, nevis uz kāda konkrēta pakalpojumu sniedzēja identitāti. Tādēļ, ja šis abonents ir piekritis, ka minētie dati tiek publicēti abonentu sarakstā, kam ir īpašs nolūks, principā nav pamata iebilst šo pašu datu publicēšanai citā līdzīgā abonentu sarakstā (spriedums, 2011. gada 5. maijs, *Deutsche Telekom, C-543/09, EU:C:2011:279*, 61. un 62. punkts).
- 48 Šajā ziņā minētās direktīvas 39. apsvērumā ir apstiprināts, ka abonentu personas datu tālāknodošana trešajām personām ir atļauta, bet “jāievēro noteikums, ka datus nedrīkst izmantot citam nolūkam nekā tam, kuram tie ir ievākti”.
- 49 No minētā izriet, ka tad, ja tāds telefona pakalpojumu operators kā *Telenet* ir informējis abonentu par iespēju nodot viņa personas datus tādām trešajām uzņēmumam, kāds ir *Proximus* vai citi uzņēmumi, lai tos publicētu publiski pieejamā abonentu sarakstā, un ja šis abonents ir piekritis minēto datu publicēšanai šādā abonentu sarakstā, tad tam, ka šis operators vai uzņēmums šos datus nodod tālāk citam uzņēmumam, lai tos publicētu publiski pieejamā iespiestā vai elektroniskā abonentu sarakstā vai lai padarītu šos abonentu sarakstus pieejamus uzziņu pakalpojumu starpniekam, nav vajadzīga atkārtota abonenta piekrišana, ja tiek nodrošināts, ka attiecīgie dati netiek izmantoti citiem nolūkiem kā vien tiem, kuriem tie ir savākti, ievērojot to pirmo publikāciju. Abonenta, kas ir pienācīgi informēts par viņa personas datu publicēšanu publiski pieejamā abonentu sarakstā, piekrišana atbilstoši Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punktam attiecas uz šīs publikācijas nolūku un līdz ar to ir attiecināma uz jebkuru vēlāku

minēto datu apstrādi trešajos uzņēmumos, kuri darbojas publiski pieejamu uzziņas un abonentu sarakstu pakalpojumu tirgū, ja vien šai apstrādei ir tāds pats nolūks (spriedums, 2011. gada 5. maijs, *Deutsche Telekom*, C-543/09, EU:C:2011:279, 65. punkts).

- 50 Savukārt, kā minēts šīs direktīvas 39. apsvērumā, ja persona, kas ievāc datus no abonentiem vai jebkuras trešās personas, kurai dati ir pārsūtīti, vēlas izmantot šos datus papildus nolūkam, jauna piekrišana no abonenta ir jāiegūst vai nu personai, kas sākotnēji ievāca datus, vai trešai personai, kurai dati ir pārsūtīti.
- 51 Attiecībā uz šādas piekrišanas sniegšanas kārtību no Direktīvas 2002/58 2. panta otrās daļas f) punkta, lasot to kopsakarā ar VDAR 94. panta 2. punktu un 95. pantu, izriet, ka šai piekrišanai principā ir jāatbilst prasībām, kas izriet no šīs regulas 4. panta 11. punkta.
- 52 Šajā gadījumā VDAR 4. panta 11. punktā, kas ir pamatlietas faktiem piemērojamā tiesību norma, “datu subjekta piekrišana” ir definēta tādējādi, ka tai ir nepieciešama attiecīgās personas “brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde” uz savām vēlmēm paziņojuma vai “skaidri apstiprinošas darbības” veidā, kas norāda uz piekrišanu šīs personas datu apstrādei.
- 53 No tā izriet, ka šāda piekrišana ir nepieciešama, lai personas dati par telefona pakalpojumu operatora abonentu varētu tikt iekļauti abonentu sarakstos.
- 54 Tātad attiecīgo abonentu personas datu publicēšanu abonentu sarakstos, ko izdevis *Proximus* vai citi pakalpojumu sniedzēji, varētu uzskatīt par likumīgu VDAR 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē tikai tad, ja šāda piekrišana ir dota tieši telefona pakalpojumu operatoram vai kādam no šiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem.
- 55 Tomēr, kā tas atgādināts šī sprieduma 49. punktā, šāda piekrišana nenozīmē, ka datumā, kurā tā sniegta, attiecīgā persona noteikti zina visu abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēju, kuri apstrādās personas datus, identitāti.
- 56 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punkts kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas f) punktu un VDAR 95. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka ir nepieciešama telefona pakalpojumu operatora abonenta “piekrišana” VDAR 4. panta 11. punkta izpratnē, lai abonenta personas datus iekļautu sarakstos, ko publisko pakalpojumu sniedzēji, kas nav minētais operators, taču šo piekrišanu var dot tikai minētajam operatoram.

Par otro jautājumu

- 57 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai VDAR 17. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka abonenta lūgums dzēst tā personas datus no abonentu sarakstiem ir “tiesību uz dzēšanu” izmantošana šī panta izpratnē.
- 58 Vispirms jānorāda, ka *Proximus* apgalvo, ka VDAR 17. pants nav piemērojams abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam, kurš, kā tas ir šajā gadījumā, nav abonentu telefona pakalpojumu operators, un ka tāds lūgums, kāds ir minēts šī sprieduma iepriekšējā punktā, labākajā gadījumā būtu jāuzskata par lūgumu veikt labojumus šīs regulas 16. panta izpratnē, tāpēc otrais prejudiciālais jautājums esot nepieņemams, jo šajā lietā tas ir neatbilstošs.

- 59 Tomēr šī lietas dalībnieka šādi izvirzītie argumenti būtībā attiecas uz Savienības tiesību normu, par kurām ir otrais jautājums, piemērošanas jomu un līdz ar to arī interpretāciju. Tātad šādi argumenti, kas vērsti pret uzdotā jautājuma pamatu, pēc būtības nav iemesls tā nepieņemamībai (spriedums, 2022. gada 13. janvāris, *Minister Sprawiedliwości*, C-55/20, EU:C:2022:6, 83. punkts).
- 60 Tāpēc otrais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.
- 61 Pirmkārt, ir jāuzsver, ka saskaņā ar Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punkta otro teikumu abonentiem citastarp ir jābūt iespējai dzēst viņu personas datus no publiskiem abonentu sarakstiem.
- 62 Tomēr šādas iespējas piešķiršana abonentiem nenozīmē īpašu pienākumu abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem VDAR 95. panta izpratnē, kas ļautu izslēgt šīs regulas atbilstošo tiesību normu piemērošanu. Proti, kā secinājumu 54. punktā būtībā norādījis ģenerālvokāts, Direktīvā 2002/58 nav ietvertas norādes par lūguma par personas datu dzēšanu iesniegšanas kārtību, īstenošanu un sekām. Šī iemesla dēļ, kā turklāt izriet no šīs direktīvas 10. apsvēruma kopsakarā ar minētās regulas 94. pantu, VDAR noteikumus šādā gadījumā var piemērot.
- 63 Otrkārt, no VDAR 17. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkta izriet, ka datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis dzēstu viņa personas datus, un pārzinim ir pienākums šos datus izdzēst bez nepamatotas kavēšanās – jo īpaši, ja datu subjekts “atsauc savu piekrišanu, uz kuras pamata veikta apstrāde saskaņā ar 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu [...] un ja nav cita likumīga pamata apstrādei”, vai arī, ja “personas dati ir apstrādāti nelikumīgi”.
- 64 Šajā ziņā, pirmām kārtām, no atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu izriet, ka abonenta personas datu publicēšanas abonentu sarakstā pamatā ir šī abonenta piekrišana.
- 65 Otrām kārtām, no VDAR 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 7. panta 3. punkta izriet, ka šāda piekrišana ir viens no obligātajiem nosacījumiem, lai secinātu, ka attiecīgā abonenta personas datu apstrāde ir likumīga un ka šo piekrišanu jebkurā brīdī var atsaukt saskaņā ar noteikumiem, kas ir tikpat vienkārši kā tie, kas attiecīgajai personai ļāva šo piekrišanu sniegt.
- 66 Šajā gadījumā, ja abonents lūdz, lai viņa dati vairs netiktu iekļauti abonentu sarakstā, tas atsauc savu piekrišanu šo datu publicēšanai. Ja piekrišana ir atsaukta un nav cita tiesiskā pamata apstrādei, abonents iegūst tiesības lūgt dzēst viņa personas datus no šī abonentu saraksta saskaņā ar VDAR 17. panta 1. punkta b) apakšpunktu vai saskaņā ar šīs regulas 17. panta 1. punkta d) apakšpunktu gadījumā, ja pārzinis turpina minētos datus publicēt nelikumīgi.
- 67 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka abonenta lūgums dzēst viņa personas datus no abonentu sarakstiem var tikt uzskatīts par “tiesību uz [minēto datu] dzēšanu” VDAR 17. panta izpratnē izmantošanu.
- 68 Šo secinājumu nevar atspēkot ar *Proximus* izvirzīto argumentu, ka šāds lūgums būtu jāuzskata par tādu, kura mērķis ir ļaut šim abonentam īstenot savas tiesības uz to, lai pārzinis labo viņa personas datus atbilstoši VDAR 16. pantam. Proti, saskaņā ar šo tiesību normu šāda labošana ir iespējama, ja minētie dati ir neprecīzi un tās mērķis ir ļaut attiecīgajai personai panākt, ka tie tiek papildināti.
- 69 Šajā gadījumā abonentu sarakstā iekļauto abonenta datu dzēšanas lūguma mērķis nav aizstāt neprecīzus datus ar pareiziem datiem vai papildināt nepilnīgus datus, bet gan izbeigt pareizu datu publicēšanu.

- 70 Tas, ka šajā gadījumā šāda dzēšana izpaužas vienkārši kā attiecīgajam abonentam piešķirtā koda grozījums *Proximus* datubāzē, no kuras šī abonenta personas dati tiek publicēti abonentu sarakstos, neliedz uzskatīt lūgumu dzēst šajos abonentu sarakstos iekļautos personas datus par “lūgumu dzēst” VDAR 17. panta izpratnē. Kā izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, minētā operatora izmantotais dzēšanas veids ir tīri tehniskas vai organizatoriskas dabas pasākums, kas izrādās nepieciešams, lai apmierinātu datu subjekta personas datu dzēšanas lūgumu un lai nepieļautu šo datu publiskošanu.
- 71 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka VDAR 17. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka abonenta lūgums dzēst viņa datus no abonentu sarakstiem ir “tiesību uz dzēšanu” šī panta izpratnē izmantošana.

Par trešo jautājumu

- 72 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 5. panta 2. punkts un 24. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts uzraudzības iestāde var pieprasīt abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam kā pārzinim veikt atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai par abonenta piekrišanas atsaukšanu informētu pārziņus – trešās personas, proti, telefona pakalpojumu operatoru, kurš tam ir nodevis sava abonenta personas datus, kā arī citus abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējus, kuriem abonents pats ir devis piekrišanu.
- 73 Vispirms ir jānorāda, ka šajā gadījumā *Proximus* ir apstrādājis sūdzības iesniedzēja personas datus, tos publicējot un nododot citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem. *Telenet*, šī abonenta telefona pakalpojumu operators, arī ir apstrādājis šos datus, tostarp tos nododot *Proximus*. Tas pats attiecas uz citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, kuriem *Proximus* ir nodevis sūdzības iesniedzēja kontaktinformāciju un kuri to ir publicējuši.
- 74 Turklāt ir jānorāda, pirmkārt, kā tas atgādināts šī sprieduma 20. punktā, ka, lai gan Elektronisko sakaru likumā telefona pakalpojumu operatoriem ir noteikts pienākums datus par saviem abonentiem nodot publisko abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, šiem operatoriem tomēr ir jānodala dati par abonentiem, kuri ir lūguši viņu datus neiekļaut abonentu sarakstā, lai šie abonentu varētu saņemt šī abonentu saraksta eksemplāru bez viņu datiem.
- 75 No Tiesas rīcībā esošajiem iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka praksē abonents parasti savam telefona pakalpojumu operatoram dod piekrišanu viņa personas datu publicēšanai abonentu sarakstā un šāda piekrišana ļauj šos datus nodot trešai personai – abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam. Savukārt šis abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējs šādus datus var nodot citiem abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz to pašu piekrišanu, un tādējādi šie personas datu apstrādātāji veido vienu ķēdi, kurā katrs minētos datus secīgi apstrādā neatkarīgi, pamatojoties uz vienu un to pašu piekrišanu.
- 76 Otrkārt, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem arī izriet, ka *Proximus* atjauninātā datubāzē, kuras mērķis bija apmierināt sūdzības iesniedzēja piekrišanas atsaukumu, tika dzēsta, kad viņa telefona pakalpojumu operators nosūtīja *Proximus* jaunu datu sarakstu par saviem abonentiem, lai tos varētu publicēt abonentu sarakstos, taču tajā nebija ņemts vērā sūdzības iesniedzēja *Proximus* adresētais piekrišanas atsaukums.
- 77 Šajā kontekstā tādējādi rodas jautājums, vai tādām abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam kā *Proximus*, kad telefona pakalpojumu operatora abonents atsauc piekrišanu tikt iekļautam šī pakalpojumu sniedzēja abonentu sarakstā, ir ne tikai jāatjaunina sava datubāze, lai ņemtu vērā šo

atsaukumu, bet par šo atsaukumu ir jāinformē arī telefona pakalpojumu operators, kas tam šos datus ir paziņojis, kā arī citi abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēji, kuriem tas pats ir nodevis datus.

- 78 Pirmām kārtām, ir jāatgādina, ka VDAR 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka apstrāde ir likumīga tikai tad, ja datu subjekts ir piekritis savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka sūdzības iesniedzējs bija atsaucis piekrišanu VDAR 7. panta 3. punkta izpratnē savu personas datu apstrādei, kas dota nolūkā publicēt šos datus abonentu sarakstos. Datu apstrādei nolūkā tos iekļaut publiski pieejamā abonentu sarakstā, tostarp datu apstrādei, ko veic telefona pakalpojumu operatori vai citi abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēji, kuri izmanto to pašu piekrišanu, pēc šāda atsaukuma vairs nav juridiska pamata un tādējādi tā ir nelikumīga, ņemot vērā minētās regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- 79 Otrām kārtām, ir jāatgādina, ka saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punktu pārzinim ir jāpārliedz – tas var pierādīt, ka personas dati tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārskatāmā veidā.
- 80 VDAR 24. pantā ir prasīts, ka, ņemot vērā apstrādes raksturu, apjomu, kontekstu un nolūkus, pārzinim ir jāsteno atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar šo regulu.
- 81 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 67. punktā, VDAR 5. panta 2. punktā un 24. pantā pārzinim ir noteikti vispārīgi pienākumi attiecībā uz pārskatatbildību un atbilstību. Šajās tiesību normās datu pārzinim it īpaši ir prasīts veikt atbilstošus pasākumus, lai novērstu, ka varētu tikt pārkāpti VDAR noteikumi par tiesību uz datu aizsardzību nodrošināšanu.
- 82 Šajā ziņā VDAR 19. pantā citastarp ir paredzēts, ka pārzinis katram saņēmējam, kuram personas dati ir izpausti, paziņo par ikvienu personas datu dzēšanu, kas veikta saskaņā ar šīs regulas 17. panta 1. punktu, ja vien šāda paziņošana nav neiespējama vai neprasa nesamērīgas pūles.
- 83 No vispārējiem pienākumiem, kas paredzēti VDAR 5. panta 2. punktā un 24. pantā, lasot tos kopā ar tās 19. pantu, izriet, ka tādām pārzinim kā *Proximus* ir jāveic atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, lai informētu citus abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējus, kuriem tas ir nodevis šos datus, par datu subjekta piekrišanas atsaukšanu, ko tas ir saņēmis. Apstākļos, kādi precizēti šī sprieduma 76. punktā, šādam pārzinim ir arī jāpārņem, ka tiek informēts telefona pakalpojumu operators, kurš tam ir nodevis šos personas datus, lai tas pielāgotu to personas datu sarakstu, ko tas automātiski nodod šim abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam, un nodalītu to savu abonentu datus, kuri ir izteikuši vēlmi atsaukt savu piekrišanu šo datu publiskošanai.
- 84 Proti, ja, kā tas ir šajā gadījumā, dažādi pārzinim pamatojas uz datu subjekta vienreizēju piekrišanu tā personas datus apstrādāt vienā un tajā pašā nolūkā, tad, lai šī persona atsauktu šo piekrišanu, pietiek ar to, ka tā šī atsaukuma nolūkos vērsas pie kāda no pārzinim, kuri pamatojas uz šo pašu piekrišanu.
- 85 Kā pamatoti norāda Komisija, lai nodrošinātu tiesību atsaukt savu piekrišanu – kas paredzēta VDAR 7. panta 3. punktā – efektivitāti un nodrošinātu, ka datu subjekta piekrišana ir cieši saistīta ar mērķi, kādam tā ir dota, pārzinim, kuram datu subjekts ir atsaucis piekrišanu savu personas

datu apstrādei, faktiski ir pienākums informēt ikvienu, kas pārzinim ir šos datus nodevis, kā arī tās personas, kurām tas pats savukārt ir nodevis šos datus. Pēc tam pārziņiem ir pienākums nosūtīt šo informāciju citiem pārziņiem, kuriem tie ir nodevuši šos datus.

- 86 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka šāda informēšanas pienākuma mērķis ir novērst jebkādu iespējamu noteikumu, kas VDAR paredzēti tiesību uz datu aizsardzību nodrošināšanai, pārkāpumu un tādējādi tas ir viens no atbilstošajiem pasākumiem šīs regulas 24. panta izpratnē. Turklāt, kā secinājumu 68. punktā uzsvēris ģenerālvokāts, šis pienākums iekļaujas arī minētās regulas 12. panta 2. punktā paredzētajā prasībā, saskaņā ar kuru pārzinim ir pienākums veicināt datu subjektam citastarp minētās regulas 17. pantā paredzēto tiesību īstenošanu.
- 87 Turpinājumā ir jākonstatē, ka tad, ja pārzinim nebūtu šāda pienākuma informēt par datu subjekta piekrišanas atsaukšanu, tas varētu padarīt piekrišanas atsaukšanu īpaši sarežģītu, jo šī persona varētu uzskatīt, ka tai ir jāvēršas pie katra pārziņa. Šāda pieeja tādējādi būtu pretrunā VDAR 7. panta 3. punktam, saskaņā ar kuru atsaukt piekrišanu personas datu apstrādei ir jābūt tikpat vienkārši, kā to dot.
- 88 Visbeidzot – saskaņā ar šī sprieduma 49. punktā atgādināto judikatūru atbilstoši Direktīvas 2002/58 12. panta 2. punktam pienācīgi informēta abonenta piekrišana viņa personas datu publicēšanai publiski pieejamā abonentu sarakstā ir saistīta ar šīs publikācijas nolūku un tādējādi attiecas uz jebkādu vēlāku minēto datu apstrādi, ko veic trešās personas, kas darbojas abonentu sarakstu tirgū, ja vien šādai apstrādei ir tas pats mērķis.
- 89 No tā izriet, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 68. punktā, ka, tā kā abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējs var atsaukties uz tādu piekrišanu datu apstrādei šim nolūkam, ko abonents ir sniedzis kādam citam pakalpojumu sniedzējam vai savam telefona pakalpojumu operatoram, abonentam jābūt iespējai sazināties ar jebkuru no abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējiem, lai atsauktu abonenta kontaktinformāciju no abonentu sarakstiem, kurus ir publicējuši visi tie, kas atsauca uz šo vienreizējo piekrišanu.
- 90 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka VDAR 5. panta 2. punkts un 24. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts uzraudzības iestāde var pieprasīt abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam kā pārzinim veikt atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai par abonenta piekrišanas atsaukšanu informētu pārziņus – trešās personas, proti, telefona pakalpojumu operatoru, kas tam ir nodevis sava abonenta personas datus, kā arī citus abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējus, kuriem tas ir nodevis šos datus.

Par ceturto jautājumu

- 91 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai VDAR 17. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tas, ka valsts uzraudzības iestāde uzdod abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam, kuram telefona pakalpojumu operatora abonents ir lūdzis vairs nepublicēt viņa personas datus, veikt “saprātīgus pasākumus” šīs tiesību normas izpratnē, lai informētu meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus par šo dzēšanas pieprasījumu.
- 92 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāatgādina, ka VDAR 17. panta 2. punktā pārzinim, kurš publiskojis personas datus, ir noteikts pienākums veikt saprātīgus – ņemot vērā pieejamās tehnoloģijas un to izmantošanas izmaksas –, tostarp tehniskus, pasākumus, lai informētu pārziņus, kuri apstrādā šos personas datus, ka datu subjekts ir lūdzis šiem pārziņiem dzēst visas saites uz minētajiem personas datiem vai minēto personas datu kopijas vai atveidojumus.

- 93 Kā izriet no VDAR 66. apsvēruma, šī pienākuma mērķis ir stiprināt tiesības tikt aizmirstam tiešsaistes vidē, tādēļ tas it īpaši attiecas uz informāciju, ko internetā piedāvā meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji, kuras apstrādā tiešsaistē publicētus datus.
- 94 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka *Proximus* savā abonentu sarakstā ir publicējis sūdzības iesniedzēja personas datus un līdz ar to šī sabiedrība ir jāuzskata par pārzini, kas ir publiskojis šādus datus VDAR 17. panta 2. punkta izpratnē.
- 95 Turklāt jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru meklētājprogrammas darbība, kas izpaužas kā trešo personu publicētas vai internetā ievietotas informācijas atrašana, automatiska indeksēšana, tās pagaidu glabāšana un, visbeidzot, nodošana interneta lietotāju rīcībā noteiktā atlasē secībā, ir kvalificējama kā personas datu “apstrāde” VDAR 4. panta 2. punkta izpratnē, ja šī informācija satur personas datus, un, otrkārt, ka šis meklētājprogrammas operators ir uzskatāms par šīs apstrādes “pārzini” minētās regulas 4. panta 7. punkta un līdz ar to arī tās 17. panta 2. punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. septembris, GC u.c. (Atsauču uz sensitīviem datiem atsaistīšana), C-136/17, EU:C:2019:773, 35. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 96 Tātad tādos apstākļos kā pamatlietā ir jāuzskata, ka tādām pārzinim kā *Proximus* saskaņā ar VDAR 17. panta 2. punktu ir pienākums veikt saprātīgus pasākumus, lai informētu meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus par lūgumu, kuru tam ir nosūtījis telefona pakalpojumu operatora abonents un kurš attiecas uz viņa personas datu dzēšanu. Tomēr, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 76. punktā, lai novērtētu abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzēja veikto pasākumu saprātīgo raksturu, VDAR 17. panta 2. punktā paredzēts, ka ir jāņem vērā pieejamās tehnoloģijas un to izmantošanas izmaksas, turklāt šis uzdevums pirmām kārtām jāveic šajā jomā kompetentajai iestādei, tiesai īstenojot kontroli.
- 97 Šajā gadījumā no DAI iesniegtajiem rakstveida apsvērumiem, kurus šajā ziņā citi šīs tiesvedības dalībnieki nav apstrīdējuši, izriet, ka 2020. gada otrajā ceturksnī Beļģijā darbošos meklētājprogrammu operatoru skaits bija ierobežots. Konkrētāk – *Google* piederēja 90 % tirgus daļas attiecībā uz meklēšanu no datoriem un 99 % – attiecībā uz meklēšanu no viedtālruniem un planšetdatoriem.
- 98 Turklāt, kā norādīts šī sprieduma 26. punktā, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pēc abonenta lūguma neiekļaut viņa datus *Proximus* abonentu sarakstā šis pakalpojumu sniedzējs atbildēja, ka tas ir ne tikai izdzēsis šos datus no abonentu sarakstiem, kā arī telefona uzziņu dienestiem, bet arī sazinājies ar *Google*, lai attiecīgās saites uz *Proximus* interneta vietni tiktu dzēstas.
- 99 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka VDAR 17. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā, ka valsts uzraudzības iestāde uzdod abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam, kuram telefona pakalpojumu operatora abonents lūdzis vairs nublicēt viņa personas datus, veikt “saprātīgus pasākumus” šīs tiesību normas izpratnē, lai meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus informētu par šo datu dzēšanas pieprasījumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

100 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/136/EK, 12. panta 2. punkts kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta otrās daļas f) punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 95. pantu

ir jāinterpretē tādējādi, ka

ir nepieciešama telefona pakalpojumu operatora abonenta “piekrišana” šīs regulas 4. panta 11. punkta izpratnē, lai abonenta personas datus varētu iekļaut publiski pieejamos abonentu sarakstos un telefona uzziņu pakalpojumos, kurus publisko citi pakalpojumu sniedzēji, kas nav minētais operators, taču šo piekrišanu var dot tikai minētajam operatoram.

2) Regulas 2016/679 17. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

abonenta lūgums dzēst viņa datus no abonentu sarakstiem, kā arī telefona uzziņu pakalpojumiem ir “tiesību uz dzēšanu” izmantošana šī panta izpratnē.

3) Regulas 2016/679 5. panta 2. punkts un 24. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

valsts uzraudzības iestāde var pieprasīt publiski pieejamu abonentu sarakstu pakalpojumu sniedzējam kā pārzinim veikt atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai par abonenta piekrišanas atsauksanu informētu pārziņus – trešās personas, proti, telefona pakalpojumu operatoru, kas tam ir nodevis sava abonenta personas datus, kā arī citus publiski pieejamu abonentu sarakstu un telefona uzziņu pakalpojumu sniedzējus, kuriem tas ir nodevis šos datus.

4) Regulas 2016/679 17. panta 2. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā, ka valsts uzraudzības iestāde uzdod publiski pieejamu abonentu sarakstu un telefona uzziņu pakalpojumu sniedzējam, kuram telefona pakalpojumu operatora abonents lūdzis vairs nepubliskot viņa personas datus, veikt “saprātīgus

pasākumus” šīs tiesību normas izpratnē, lai meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus informētu par šo datu dzēšanas lūgumu.

[Paraksti]